

1980, 15. ledna – Sdělení VONS č. 161 „Policejní akce v Brně“ o dvou-denním policejním dozoru před bytem Petra Pospíchala a zadržování, osobních prohlídkách a výsleších jeho přátel a příbuzných.

Dne 5. 1. 1980 v 9.00 přijelo do ul. Bohuslava Martinů v Brně nedaleko domu č. 5, ve kterém bydlí signatář Charty 77 Petr Pospíchal,¹ auto VB s uniformovanými příslušníky VB. O chvíli později přijely přímo před dům další dva vozy plně obsazené příslušníky VB a StB. Tito vystoupili z vozů a vešli do vchodu domu, kde setrvali. Pro nedostatek místa před bytem Petra Pospíchala ve druhém patře byli nuceni stát dole ve vchodu do domu. Policejní dozor trval téměř 48 hodin, byl ukončen až 7. 1. v 7.30. Průběžně stáli ve vchodu domu 1–2 příslušníci StB a 2–4 příslušníci VB. Přes den se tento policejní dozor střídal po hodině, v noci po dvou hodinách. V jednu chvíli bylo před domem až pět vozů VB a StB.

Policejní dozor byl velmi přísný. Legitimovali každého příchozího i odcházejícího z domu. Obyvatelům domu zabráňovali ve vycházení z domu a vyhrožovali jim zadržením, a to nejen dospělým osobám, ale i čtrnáctiletému Ondřejovi Pospíchalovi, bratru Petra Pospíchala, který si chtěl jít hrát ven se svým kamarádem. Policejní dozor byl i v okolí domu, kde legitimovali mnoho lidí a některé zadržovali a odváželi k výslechu na policejní stanici na Leninovu třídu. Takto byl 5. 1. nedaleko domu Petra Pospíchala v 9.30 zadržen Stanislav Adámek (17 let), který byl přes 10 hodin vyslýchán (při osobní prohlídce se mu policisté pokoušeli podstrčit výtisk časopisu Listy) a Zdeněk Broďák (18 let), který byl vyslýchán celkem 7 a 1/2 hodiny. Ten hned po svém propuštění v 17 hod. se pokusil znovu navštívit svého přítele P. Pospíchala a byl znovu zadržen a po tříhodinovém výslechu propuštěn. V 10.00 se podařilo Terezii Medkové proniknout policejním dozorem a vejít do bytu P. Pospíchala, kde byla nucena pro nebezpečí zadržení a výslechu setrvat. V 10.15 byl přímo před domem P. Pospíchala zadržen Marián Zajíček, signatář Charty 77. Po dvouhodinovém

výslechu byl propuštěn a příslušníky StB donucen k okamžitému odjezdu do Bratislavy. Ve 14.15 byla zadržena při odchodu z bytu P. Pospíchala sedmnáctiletá Zuzana Ševčíková se svou šestiletou sestřenicí Michaelou Kotkovou. Zuzana Ševčíková je přítelkyně a spolužačka Zuzany Pospíchalové, sestry P. Pospíchala. I se svou malou sestřenicí byla podrobena kratšímu výslechu. Jako důvod jejich zadržení příslušníci StB udávali, že mají důvodné podezření, že se obě snažily vynést z bytu P. Pospíchala dokumenty protistátního charakteru. Zadržení Zuzany Ševčíkové a její malé sestřenice viděla z okna sedmnáctiletá Zuzana Pospíchalová, která se šla policejního dozoru zeptat, kam odvázejí její přítelkyni a malou holčičku. Místo odpovědi byla také zadržena a podrobena 5hodinového výslechu. Během odpoledne byl v okolí domu zadržen Milan Vlahovič, signatář Charty 77, Jan Šimsa, signatář Charty 77 a jeho dva přátelé ing. Zdeněk Pokorný a doc. dr. Jaroslav Mezník. Ti byli také podrobeni několikahodinovým výslechům. Krom toho byl krátce zadržen u Jana Šimsy i Petr Zeman.

6. 1. v 7.00 byl zadržen Pavel Adámek, nevlastní otec P. Pospíchala. Byl propuštěn bez výslechu po dvou hodinách s odůvodněním, že si u něho museli osobně prověřit cosi kvůli sčítání lidu. V 10.30 vyšla z bytu Petra Pospíchala Terezie Medková, pro kterou již nebylo možné v bytě setrvávat. Policejním dozorem byla zadržena a podrobena pětihodinového výslechu. Poté ji příslušníci StB odvezli na nádraží a donutili k okamžitému odjezdu do Prahy. V odpoledních hodinách byl před domem zadržen Vladimír Sedláček z Hranic na Moravě. Lze předpokládat, že zadržených vyslýchaných přátel Petra Pospíchala bylo poněkud více, než je dosud známo.

Výslechy zadržených byly převážně informativního charakteru a s některými vyslýchanými nebyl ani sepsán protokol. Soudíc podle výslechů, StB se domnívala, že v bytě P. Pospíchala se má konat pracovní schůzka VONS, na kterou pražští členové VONS prý vyslali své zástupce Mariana² Zajíčka a Terezii Medkovou s konkrétními úkoly. Celá policejní akce VB a StB měla vést ke zmaření realizace údajné schůzky VONS a patrně má sloužit k psychologickému nátlaku a zastrašení P. Pospíchala, který od rána

7. 1. setrval ve svém bytě a byl svědkem zadržování svých přátel a členů rodiny.³

Následující weekend se celá akce Bezpečnosti v menším měřítku opakovala. Petr Pospíchal byl 12. a 13. 1. podroben několika-hodinovým výslechům. Policisté mu mj. „zakázali“ (!) eventuální návštěvu Prahy. Vyslechli opětovně i Stanislava Adámka, kterého násilně zadrželi na ulici.⁴

Informace o Chartě 77, r. 3, 1980, č. 2, s. 10–12.

POZNÁMKY

¹ Petr Pospíchal se od poloviny 70. let aktivně zapojil ještě jako nezletilý do disidentského prostředí v Brně. V roce 1978 byl odsouzen k jedenácti měsícům nepodmíněně za trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zák. v procesu společně s Petrem Cibulkou a Liborem Chloupkem. Viz sdělení VONS č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 157, dokumenty č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 158, a dokumenty č. 1141, 1149, 1154. Připojení Pospíchala k Chartě 77 bylo oznámeno mluvčími Charty 77 9. 6. 1980. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 342.

² Správně Mariána.

³ Akce proti brněnskému disentu popsal ve svém článku „Brněnská sobota“ Ivan Medek in: *Právo lidu* 83, 1980, č. 2, nestr.

⁴ K dalšímu fyzickému a psychickému nátlaku na Petra Pospíchala viz sdělení VONS č. 208, dokument č. 209.